

Reconstructie Vluchten voor gedwongen huwelijk

Sarah zit weer ondergedoken

De 19-jarige Somalische Sarah die vorig jaar ontsnapte uit een huwelijkse gevangenschap, is daar nog niet vanaf.

Van onze verslaggeefster
Janny Groen

AMSTERDAM 'Hey Shirin, ik ben het weer. Ik dacht alleen aan de familie-er, ik wou geen schande zijn. Ik heb geprobeerd superwoman uit te hangen om eindelijk wettelijk te scheiden van die klootzak. Ik zit weer bij die idioot zonder een rooie cent.'

Sarah (19), die vorig jaar juli er met veel moeite en inzet van Femmes For Freedom (FFF) in is geslaagd Mogadishu te ontvluchten, meldde zich eind september weer met een hulpvraag. Veel hoop heeft ze niet dat FFF haar nog eens zal helpen te ontsnappen uit haar huwelijkse gevangenschap. 'Je hebt zoveel voor me gedaan, misschien verdien ik dit', mailt Sarah. 'Misschien ben ik een vreselijk persoon en is dit Gods straf. Ik begrijp dat je me haat. *Sorry will never be enough.*'

In eerste instantie reageert Shirin Musa, het boegbeeld van de organisatie die zich inzet voor gevangene vrouwen, ontsteld op Sarahs noodkreet. Hoe kan het dat die meid weer in Mogadishu is beland, na alles wat ze heeft doorgemaakt? Wat kan ze nu nog voor haar doen?

Sarah, een Somalische die in Nederland is geboren en getogen, werd als 16-jarige uitgehuwelijkt aan een twintig jaar oudere oom in Mogadishu. Ze zat daar gevangen in een polygame relatie, waarin ze is verkracht, depressief raakte en verslaafd was aan slaappillen. Een eerste ontsnapingspoging via Addis Abeba mislukte. De Nederlandse ambassade wilde haar niet helpen, omdat ze als minderjarige toestemming nodig had van haar ouders.

Haar schoonfamilie spoorde haar daar op en haalde haar terug naar Mogadishu. Uiteindelijk lukte het haar, met hulp van FFF, alsnog te vluchten voor haar man. Ze bestempelde die als een 'vieze oom', met wie ze - gedwongen - religieus was gehuwd. Sarah vertelde haar verhaal vorig jaar juli aan de Volkskrant.

Het beeld van de gevangene Sarah bleef door Musa's hoofd spoken. Boos was ze niet op Sarah. Ze was intens verdrietig. 'Haar lot toont aan hoe kwetsbaar vrouwen zijn die gevangen zitten in een huwelijk. Ze zijn niet weerbaar genoeg, niet bestand tegen de druk van de familie', zegt Musa, die advocate Channa Samkalden inschakelde.

Samkalden zou Sarah bijstaan in een zaak tegen de Nederlandse staat, die haar destijds in Addis Abeba in de kou liet staan. Die zaak stagneerde, omdat Sarah plotseling was gevlogen. Ze voelde zich doodongelukkig in het opvanghuis in Rotterdam en zat weer bij haar moeder in Londen. Die had haar kennelijk overtuigd terug te keren naar haar man in Somalië om haar huwelijk te ontbinden.

Samkalden schakelde het ministerie van Buitenlandse Zaken in, dat nu adequater handelde. Voor de tweede keer in een jaar lukte het Sarah Mogadishu te ontvluchten. Hoe dat ging, vertelt ze telefonisch vanuit Londen.

'Ik had contact gezocht met de Nederlandse ambassade in Nairobi, in Mogadishu is er geen. Ik was bang dat ze daar, net als destijds in Addis Abeba,

Bus vol vrouwen op weg naar Asscher

i

Met een bus vol 'vrouwen die te maken hebben met culturele delicten' trekt Femmes for Freedom (FFF) donderdag naar de Tweede Kamer. Tijdens het Algemeen Overleg integratie willen de vrouwen aandacht vragen voor hun situatie. Velen hebben het gevoel dat ze door de overheid in de steek worden gelaten. Sarahs verhaal maakt volgens hen duidelijk dat de hulpverlening ontoereikend is. Minister Asscher (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) heeft toegezegd hun lijst met wensen in ontvangst te nemen. FFF wil dat Nederland zich gaat inspannen, bilateraal en in EU-verband, om vrouwen ook in landen van herkomst meer bescherming te kunnen bieden. Nederland is betrokken

ken bij de opbouw van de democratie en de rechtsstaat in Somalië. Daarbij zou het lot van huwelijksdwang en gevangenschap aandacht moeten krijgen.

De paspoortwet moet worden aangepast, zodat ook minderjarigen kunnen worden geholpen. Er moet een toezicht 'fair trial' worden geregeld voor echtscheidingen in het buitenland. De consulaire bijstand moet worden uitgebreid. FFF vindt het bitter dat gevangene vrouwen niet en criminelen wel op consulaire hulp kunnen rekenen.

Vliegtickets voor vrouwen die willen vluchten, moeten door de Nederlandse overheid worden betaald. Of op de dader worden verhaald. Nu moet het slachtoffer dit doen.

zouden zeggen: oprotten. Eigen schuld, dikke bult.'

Zonder de bemoeienis van Samkalden zouden ze dat ook wel hebben gedaan, denkt Sarah. Maar tot haar verbazing kwam er 'een hartstikke lieve en medelevende' ambassade medewerker uit Nairobi met nieuwe identiteitspapieren. Haar moeder had haar paspoort afgepakt.

Ze verbleef in Mogadishu bij haar moeder en oma. Haar man, 'die griezel', kwam haar geregeld opzoeken.

Toen ze haar reisdocumenten had, ging ze niet terug naar huis. Ze overnachtte in een hotel. 'De ambassade wilde me niet helpen op de compound bij het vliegveld te komen, waar VN-personeel en journalisten verblijven. Daar kom je niet zomaar binnen. Maar Channa heeft de VN zover gekregen mij te begeleiden. Ik moest daar op een kamertje blijven, mocht niet naar buiten. Mijn familie was me al aan het zoeken op en rond het vliegveld.'

Vrijdag 4 oktober werd Sarah op het

Sarah vorig jaar in Rotterdam.

Foto Guus Dubbelman / de Volkskrant

vliegtuig naar Londen gezet. Ze zit nu op een geheime plek in Londen en is aan een studie biomedische wetenschappen begonnen.

'Waarom ik in juni toch weer naar Mogadishu ben gegaan? Ik wilde zo graag scheiden. Ik hoopte, deze keer met mijn moeder aan mijn zijde, dat het me ook zou lukken. Maar bij de rechtbank werd ik uitgelachen. Al snel merkte ik dat mijn paspoort zoek was. Ik raakte in paniek, had me ingeschreven op de universiteit. Ik was zo bang

dat ik daar jaren vast zou zitten. Al schaamde ik me vreselijk, ik heb FFF opnieuw om hulp gevraagd.'

In Nederland in de opvang was ze eenzaam, zegt Sarah. Vandaar dat haar moeder haar weer kon beïnvloeden. Maar ze zal nu 'never nooit meer' naar haar luisteren. Haar scheiding laat ze voorlopig zitten. 'Die is voor later zorg. Ik wil me op mijn studie focussen.'

De naam Sarah is om veiligheidsredenen gefingeerd.

Advertentie

Zonvakanties EUROPA

Ga voor het volledige aanbod naar:
www.kras.nl/zonvakanties

- zoek met KRAS.NL de winterzon voordelig op! Ontdek onze scherp geprijsde Europese bestemmingen
- geniet van de gezellige badplaatsen, de prachtige natuur, het heerlijke eten en de rijke historie

Voordelige accommodaties bij KRAS.NL

MALTA
Paradise Bay Resort****

Inclusief ontbijt!

8 dagen v.a.
299
o.b.v. 2 pers.

Hotel met binnenzwembad, whirlpool en sauna, direct aan een rustig privé-strand.

Zie www.kras.nl/31452

ALGARVE
Appartementen Golden Club***

Inclusief huurauto!

8 dagen v.a.
399
o.b.v. 2 pers.

Appartementencomplex in een rustige omgeving met binnenzwembad en sauna.

Zie www.kras.nl/23711

LA PALMA
Appartementen Sol La Palma***

Inclusief huurauto!

8 dagen v.a.
539
o.b.v. 2 pers.

Complex met verwarmd buitenzwembad, aan het lavastrand en nabij het centrum.

Zie www.kras.nl/31136

KRAS.NL
waarom zou je meer betalen

BOEK ONLINE of bel 0900 - 9697 15 cpm

Prijzen zijn p.p., exclusief reserveringskosten en Calamiteitenfonds. Voor de meest actuele prijzen, zie www.kras.nl

VK 43.3.2